

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER

Datum: 10 april 2013
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 20.00 - 22.25 uur

Aanwezig: mw. S.A. Koebrugge (plv. voorzitter), dhr. J. Spakman (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. J. Evenhuis (VVD), dhr. R.A. Koops (VVD), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), dhr. K.S.N. van der Veen (GroenLinks), mw. N.G.J. Temmink (SP), mw. A. Kuik (CDA), mw. G.E.J. Copini-van der Meulen (D66), dhr. R.P. Prummel (Stadspartij, mw. S. Klein Schaarsberg (Student & Stad), mw. M. Wilschut (PvdD)

De wethouder: dhr. J. Seton

Namens de griffie: dhr. W.T. Meijer (commissiegriffier)

Afwezig m.k.: wethouder J.M. van Keulen

Afwezig m.k. de raadsleden: dhr. J.P.A. van Rooij (voorzitter), mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), dhr. G.J. Kelder (PvdD)

Verslag: dhr. Z. Jeurig (Notuleerservice Nederland)

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter

- Opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
- Derde workshop Zuidelijke Ringweg: 16 april 2013 om 17.00 uur op het projectbureau.
- Conceptbrief n.a.v. sessie over het Water- en Rioleringsplan: opmerkingen z.s.m. naar de commissiegriffier. Daarna gaat de brief naar het college.

Wethouder Seton:

- N.a.v. het achterstallig onderhoud kinderboerderijen wordt eerst een visie opgesteld waarin het onderhoud een plek krijgt. De wethouder stuurt een brief naar de commissie en is bereid dit onderwerp apart met de commissie te bespreken.

A2. Vaststelling agenda

De voorzitter licht de agenda toe, er worden alleen duurzaamheidsonderwerpen behandeld.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Afspraken en planning

Besluitenlijst vorige vergadering:

De voorzitter:

- Stelt de toezeggingen van wethouder Seton aan de orde.

Wethouder Seton:

- Visie drafbaan: de visie komt in juni 2013 naar de commissie.
- Risico skybeamers voor de fauna: de informatie komt voor de volgende commissie.
- Financiële implicaties vervanging kastanjabomen: die worden voor de begroting inzichtelijk gemaakt.
- Essentaksterfte: de wethouder komt nog met de gevraagde informatie.
- Procesvoorstel Bomenstructuurplan: het voorstel komt binnenkort.
- Brugbediening, mogelijkheid om tarieven te verlagen en harmoniseren brugbedieningstijden: over het harmoniseren wordt de commissie zo snel mogelijk geïnformeerd.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de openstaande toezeggingen op de LTA komen evenals de toezeggingen van wethouder Van Keulen.

LTA/IM:

De voorzitter:

- Stelt vast dat de punten 2013-298 en 2013-299 met de brief van wethouder Van Keulen zijn afgehandeld.

- Aan het eind van de vergadering wordt gezien of de onderwerpen en de moties op het gebied van duurzaamheid als afgehandeld kunnen worden beschouwd.

A4. Conformstukken

Er zijn geen conformstukken.

A5. Rondvraag

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

Inhoudelijk deel

B1. Toelichting en presentatie duurzaamheid

Wethouder Seton en dhr. Van Bolhuis (medewerker Duurzaamheid) verzorgen elk een presentatie.

- De eerste presentatie gaat over de terugkoppeling over de duurzaamheidsbijeenkomst van 4 april 2013 en wordt gegeven door dhr. Van Bolhuis.
- De tweede presentatie gaat over duurzaamheid en het verbinden van de thema's daarbinnen en wordt verzorgd door wethouder Seton. De wethouder gaat daarbij in op de toezegging in de Rekening 2012 om de duurzaamheid in het reguliere beleid te evalueren: de eerste resultaten van die toezegging zijn bekend.

De raadsleden stellen de volgende vragen n.a.v. de presentaties.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Vraagt meer informatie over het niet lukken van het verbinden van projecten en organisaties, een hoofddoel van het beleid.
- Merkt op dat de gemeentelijke herindeling kansen biedt voor stadslandbouw.

Wethouder Seton:

- De eerste vraag: het niet geheel lukken van het meer verbinden van projecten heeft te maken met de keuze om duurzaamheid standaard onderdeel te laten zijn van elk deel van de organisatie en dus van de bedrijfsvoering. Dit is nog onvoldoende gebeurd. De wethouder hecht eraan verder te gaan met het verbinden. Ook omdat er anders kansen blijven liggen.
- Stadslandbouw en herindeling: een eventuele herindeling biedt inderdaad nieuwe mogelijkheden vanwege het grotere grondgebied.

B2. Bespreking duurzaamheidsonderwerpen

De voorzitter:

- Eerst volgt een algemene ronde n.a.v. de brief over de voortgang van het uitvoeringsprogramma.
- Daarna volgt een bespreking van de vijf deelonderwerpen.

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Is blij met de presentatie van wethouder Seton. De bijeenkomst op 4 april 2013 was erg informatief, vooral de presentatie van dhr. Slootweg over duurzame ontwikkeling.
- Duurzame ontwikkeling is ook in Groningen mogelijk, het levert 5000 groene banen op en 350 bedrijven zijn actief op dit gebied.
- Toch is er nog een wereld te winnen, er zijn sprongen nodig om in 2035 energieneutraal te zijn. Spreker verzoekt om een tijdpad voor de masterplannen.
- Zon: de zonatlas is een prima initiatief. Is dit concept ook te gebruiken bij isolatie van woningen?
- Is het college bereid de verduurzaming van sociale huurwoningen financieel te ondersteunen?
- Wind: de mogelijkheden binnen de gemeentegrenzen zouden moeten toenemen. Wat zijn de obstakels vanwege het POP? Wat vinden andere fracties van het idee om een brief naar GS te sturen om het belang van windmolens in de gemeente aan te geven?
- Energiebesparing: er zijn goede initiatieven binnen de gemeente.

- Duurzame energie en de zichtbaarheid van communicatie: dit is belangrijk en kan beter. Voorbeelden zijn een groen logo, een duurzaamheidstempel, programma's op OOG TV. Is met Marketing Groningen gesproken over het vermarkten van het duurzaamheidsbeleid?
- De bezuinigingstaakstelling van 7 ton is een moeilijke kwestie en spreker vraagt uitleg over mogelijkheden om de winst uit energiebesparing opnieuw te investeren.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Is het niet eens met de visie van GroenLinks. Mensen en bedrijven moeten financieel merken dat het duurzaamheidsbeleid effecten heeft. Dat kan als harde resultaten worden behaald.
- De fractie staat achter het door het college gepresenteerde realistische beleid, het bevat heldere doelen.
- Grunneger Power is een goed initiatief, isolatie is belangrijk voor de middeninkomens en belasting op fossiele brandstoffen is effectief.
- Windenergie is waarschijnlijk geen goede keuze.
- Het succes moet worden afgemeten aan de woonlasten van de burgers en aan de energielasten van de gemeente. Daarom zijn meetbare resultaten nodig over een afzienbare termijn.

Mw. Wilschut (PvdD):

- Is positief over deze aparte bijeenkomst over duurzaamheid.
- Was verbaasd dat er geen aandacht is voor vleesconsumptie. Daar is de grootste duurzaamheidswinst te behalen. Het voedselpatroon moet op de agenda voor het duurzaamheidsbeleid. De huidige definitie van duurzaamheid is achterhaald.
- Duurzame energie: de aangegeven inspanningen zijn goed.
- Het klopt dat de gemeente een voorbeeldfunctie heeft.
- In 2035 energieneutraal: dit doel kan en moet eerder worden behaald, zie Duitsland.
- Het is goed om particuliere initiatieven te ondersteunen en ook bestaande bouw te verduurzamen. De corporaties zijn belangrijk.
- Bedrijventerreinen lenen zich goed voor de levering van duurzame energie, hier moet sneller iets mee worden gedaan. Graag reactie.
- Zijn er al resultaten van de zonatlas?
- Biomassa: gekozen moet worden voor opties die niet concurreren met voedselgewassen.
- Bij verduurzaming wordt te vaak naar het geldelijk effect gekeken, zie de verduurzaming van het wagenpark en de energielandschappen. Bij beide is kosten een criterium. Zijn er projecten waarbij geld niet het leidende motief is? Denk aan mensenrechten.
- Topprioriteit voor een duurzame samenleving is de transitie van dierlijke naar plantaardige eiwitten. Wat vindt de wethouder en wat vinden andere fracties? Is de wethouder bereid dit punt mee te nemen in het onderzoek naar duurzaamheidsstaken?

Dhr. Koops (VVD):

- Is blij met de nadruk die de wethouder legt op het thema verbinden.
- Heeft de indruk dat bij de duurzaamheidsaanpak kleine stapjes worden vergeten. Er kan veel meer worden gedaan met 'good practices' elders en met de inbreng van het bedrijfsleven en van kennisinstellingen.
- Zaken moeten concreter worden gemaakt en op de korte termijn worden gericht. Spreker noemt het voorbeeld van de restwarmte van de SuikerUnie waar niets mee wordt gedaan versus het denken over een groot geothermie-project. Een dergelijke infrastructuur voor warmte is erg duur en tevens kan de warmtevraag in de toekomst aanzienlijk afnemen. Als bedrijven en burgers effectiever worden ingezet bij projecten, komen de doelen dichterbij.
- Pilot verlichting: dit project spreekt de fractie erg aan vanwege de aandacht voor jonge innovatieve bedrijven. Is het college bereid om dit systematisch in het aanbestedingsbeleid op te nemen? Bedoeling is het bedrijfsleven via functionele eisen uit te dagen.
- Het wagenpark: spreker noemt de gemeente Leeuwarden waar intensieve gesprekken zijn gevoerd met externe partijen. Dit komt de infrastructuur ten goede. Kan in rapportages dit worden aangegeven?
- Green deal zonnepanelen: spreker is verbaasd over de teleurstelling die uit het stuk spreekt. Er zijn oplossingen in de markt en die worden niet genoemd.

- Collectieve warmte-koudeopslag: de fractie heeft moeite met gedwongen winkelnering. De gemeente kan eerst ontwikkelaars vragen wat men zelf wil doen.

Mw. Kuik (CDA):

- Vond de informatieavond erg boeiend.
- Het is goed dat de gemeente met duurzaamheid bezig is, het helpt landelijke doelen dichterbij te brengen.
- De gemeentelijke rol moet niet betuttelend maar stimulerend, faciliterend en verbindend zijn. Een goed voorbeeld is de zonatlas. Ook investeren in laadpalen is zinvol. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie maar de vraag is hoeveel dit mag kosten. De effectiviteit moet doorslaggevend zijn.
- Er kan meer worden gedaan door functies in de openbare ruimte beter te combineren. Net als in Drenthe is een visie op grondgebruik nodig.
- Windenergie, de vraag van GroenLinks: spreker gaat ervan uit dat de wethouder een goed contact heeft met Provinciale Staten.
- Er is één duidelijke visie nodig waarin alle mogelijkheden van energiebesparing en duurzame energie in onderling verband worden gezien. Het verhaal van de wethouder ziet er goed uit.

Mw. Copini (D66):

- Duurzaamheid mag wat kosten, maar wel binnen de financiële ruimte. Het mag zeker nu wat kosten omdat het een antwoord is op de crisis, het levert een toekomstbestendige gemeente op en het levert op termijn geld op. Nu zijn grote stappen nodig. De gemeente moet niet alleen naar het geld maar ook naar de energie- en milieuwinst kijken.
- Volgens D66 zijn dit de drie prioriteiten: ten eerste de gemeentelijke organisatie blijvend verduurzamen en het goede voorbeeld geven. Ten tweede: het flexibel toepassen van regelgeving bij bv. zonnepanelen en laadpalen. Ten derde: de gemeente moet niet alles zelf willen oplossen, er moet ruimte worden gegeven aan de vele particuliere initiatieven.
- De bezuinigingstaakstelling: realisme is nodig, goed kijken wat de financiële ruimte is.
- Het voorstel een brief over windenergie naar GS te sturen komt in de fractie.
- Het beperken van de vleesconsumptie kost meer tijd en de vraag is wat de gemeentelijke taak daarbij is.

Mw. Klein Schaarsberg (Student&Stad):

- Prioriteiten zijn nodig binnen de beschikbare budgetten. Doel is energieneutraal te zijn in 2035.
- De duurzaamheidsagenda vergt een voortdurende integrale afweging. Dit betekent ten eerste: altijd langetermijnberekeningen maken. Ten tweede: het meenemen van spin-offeffecten. Ten derde: als alle opties met hun effecten helder op tafel liggen, kiest de fractie voor de optie die in totaal de grootste slagen maakt. Het gaat om milieuwinst en tegelijk kennis en werkgelegenheid. De gemeente moet actief bezig zijn met innovatie en steeds kennis zien aan te trekken.
- Duurzaamheid moet bij alle projecten vanaf het begin worden meegenomen.

Mw. Temmink (SP):

- Huizen die hun eigen energie opwekken is een prachtig toekomstbeeld. Mensen zijn zich bewust van hun energieverbruik.
- De stad is goed bezig, zie de zonatlas en de warmtebronnen. Bij wind is nog winst te behalen.
- De fractie is hoopvol over de aanpak van het college. Duurzaamheid mag echter niet ten koste gaan van het nu, sommige kleine extra stapjes kunnen te duur zijn zoals 100% elektrische auto's bij de gemeente.

Dhr. Spakman (PvdA):

- Vond de bijeenkomst op 4 april erg nuttig en inspirerend.
- Is blij met de verbreding die de wethouder wil aanbrengen in het beleid.
- Het hebben van een doel in 2035 is prima, of het wordt gehaald is onzeker. Is iets te zeggen over het tempo waarin de gemeente op dat doel afgaat?
- Is blij met de initiatieven van onderop en vindt dat die moeten worden verbonden. 'Verbinden' is een goede term. De gemeente doet goede dingen.

- Windenergie, het voorstel van GroenLinks: een brief aan de provincie is een goed idee. De gemeente zou de provincie een bod moeten aanreiken voor wat aan windvermogen kan worden gerealiseerd binnen de gemeentegrenzen. Misschien is 100 Mw een goed bod.
- Eens met PvdD wat betreft kijken naar effecten op de lange termijn en de integrale afweging. Het gaat echter niet alleen om geld. Zonder idealen gaat het niet, zie Grunneger Power.
- Eens met de waarschuwing van de VVD over de dure infrastructuur voor warmte en de afnemende warmtevraag in de toekomst.
- De gemeente kan goed stimuleren dat in de stad minder vleesconsumptie plaatsvindt.

Wethouder Seton:

- Was tevreden over de bijeenkomst op 4 april.
- Duurzaamheid en bedrijvigheid: er is geen tegenstelling tussen beide, duurzaamheid kan steeds meer positieve financiële effecten opleveren, zie Zernike.
- Energieneutraal als doel voor 2035: het energieprogramma is de grote lijn, 2015 en 2025 zijn ijkmomenten. De relatie met de kleine stappen is er. Het college blijft uitgaan van het energieprogramma en gaat zo veel mogelijk de kansen pakken om te verbreden.
- De wethouder zegt toe een tijdspad voor de masterplannen op te stellen en toe te sturen.
- De zonatlas is prima ontvangen, het voorziet in een behoefte. Uitbreiden tot isolatie is lastig omdat het om meer dan alleen daken gaat. De wethouder gaat vanuit de ervaring met de zonatlas wel naar andere mogelijkheden kijken.
- De wethouder deelt de teleurstelling over de green deal. Het ministerie heeft wel toegezegd te willen meedenken over andere vormen van duurzame innovatie.
- Zonnepanelen en corporaties: de gemeente is constant in gesprek met corporaties om kansen te benutten. Naast zonnepanelen gaat het over warmte. Eens met GroenLinks om zonnepanelen breed over de stad toegepast te krijgen.
- Windenergie en 'een bod' van de gemeente: de stad heeft ambities. In juni 2013 ontvangt de raad het beleidskader Wind waarin staat wat er mogelijk zijn. De wethouder adviseert tot dat moment te wachten voordat een brief aan de provincie wordt geschreven. Ook wil de wethouder graag nog met de gedeputeerde overleggen. De wethouder verneemt graag de mening van de fracties om het beleidskader Wind in juni 2013 te bespreken.
- Het goede voorbeeld geven: de wethouder heeft dit 'het etaleren' genoemd, dat kan nog beter. De bestaande communicatie kan en moet beter.
- Het programma van OOG TV: bekeken wordt of er een vervolg aan kan worden gegeven.
- Energiebesparing en de 7 ton: dit heeft met de bezuinigingstaakstelling te maken en die discussie moet integraal worden gevoerd met de wethouder Financiën.
- Het benutten van good practices en van kennisinstellingen: juist bij warmte heeft de gemeente dit volop gedaan, zie de factsheet.
- De waarschuwing van de VVD en de PvdA over warmte: de aanpak is stapsgewijs en gedegen. Eerst wordt een groot geologisch onderzoek gedaan, daarna een businesscase opgesteld. De gemeente zet in op de bestaande bouw. Bij warmte-koudeopslag is geen sprake van gedwongen winkelnering.
- Pilot verlichting en meer experimenteerruimte: de wethouder is ervoor de aanbesteding hiervoor te benutten met inachtneming van het financiële aspect.
- Het wagenpark: de gemeente kijkt naast naar de eigen wagens ook naar openbaar vervoer en taxi's en naar de gehele stadsdistributie. De gemeente probeert aan de vraag naar laadpalen te voldoen. Het gaat om een totaalpakket: parkeergarages, P+R-terreinen en openbare ruimte.
- Vleesconsumptie: het college gaat de motie van een reactie voorzien. Het college wil stimuleren en het goede voorbeeld geven.
- Het voorbeeld Duitsland: de Groningse doelstelling 2035 gaat verder.
- Biomassa: Kardingse is een goed voorbeeld, het is niet in strijd met gewassen voor voedselconsumptie.
- Definitie van duurzaamheid: het klopt dat het naast het geld ook om een ideaal gaat. Wat een project met aandacht voor mensenrechten betreft: een voorbeeld is Fair Trade. In het beleid voor duurzaamheid zitten dat soort punten niet expliciet. De wethouder is bereid ernaar te kijken en verzoekt de PvdD punten aan te reiken.

- De rol van de gemeente: de toon is belangrijk en dat uit zich in de communicatie. De gemeente is één van de spelers.
- Elektrische auto's: de wethouder legt uit wat de kosten zijn t.o.v. auto's op andere brandstoffen. Als de raad het anders wil, moet hij dit zeggen, dat kost geld.
- Verbinden is het uitgangspunt en 'loslaten' is ook een goede term: de gemeente kan en wil niet alles meer zelf doen.
- Het klopt dat kleine initiatieven inspirerende resultaten opleveren, zie het réparation-café.
- Het doel voor 2035: 2015 is een eerste ijkpunt waar eventuele bijsturing wordt bekeken.

De voorzitter:

- Zegt dat het vervolg van de bijeenkomst gaat over de brieven en de verschillende deelthema's.

Mw. Klein Schaarsberg (Student&Stad):

- Naast faciliteren en verbinden door de gemeente zorgen voor simpele regelgeving.
- Wind: de fractie steunt het advies van de wethouder eerst het beleidskader Wind af te wachten voordat een brief naar de provincie wordt gestuurd.
- Complimenten voor de zonatlas en voor de presentatie op 4 april.
- I.p.v. de green deal kan worden gedacht aan duurzaamheid- of starterleningen.
- Met groen gas kan kennis naar de stad worden gehaald.

Mw. Temmink (SP):

- Wind: graag goede afspraken maken met de provincie, eens met het voorstel van de wethouder.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Centrale inkoop duurzame energie: de gemeente is gebonden aan Europese aanbestedingsregels. Mogelijk kan een opdracht worden opgeknipt. Kan de wethouder dit bekijken?
- De fractie kan zich vinden in de uitvoering. Windenergie hoeft niet binnen de gemeentegrenzen.
- Verlichting: eens met de opmerking van de wethouder.
- Elektrisch wagenpark: het rendement van de laatste 12% is waarschijnlijk erg laag.
- Green deal: als het nuttig is, zal de markt het oppakken.
- Windenergie: spreker is het niet eens met het doen van een Gronings bod.

Mw. Wilschut (PvdD):

- Doelstellingen zon, wind en biomassa: graag toelichting bij het doel om 16% van de duurzame energie uit wind te halen. Hoe zit dat in relatie tot het bevorderen van het gebruik van duurzame energie?
- Groene daken: hoe worden stadjes meer betrokken?
- Warmte-koudeopslag: komen er spelregels?

Dhr. Koops (VVD):

- Experimenteerruimte via aanbestedingsregels: is de wethouder bereid te onderzoeken of de gemeente in meer gevallen als 'launching customer' kan optreden bij aanbestedingen?
- Good practices: kan in het vervolg in rapportages aandacht worden gegeven aan good practices elders in het land?
- Warmtenetten en corporaties: kan worden berekend wat het oplevert als de energierekeningen van de toekomst contant worden gemaakt? Dit bedrag is een mogelijke financieringsbron.

Mw. Copini (D66):

- Duurzame inkoop: het college heeft goed gereageerd op de motie van D66 en PvdA.
- Voortgang uitvoeringsprogramma energie: kan de uitvoering van energiebesparing worden uitbesteed aan het bedrijfsleven i.p.v. aan Esco?
- Eens met de VVD om de experimenteerruimte voor bedrijven te vergroten.
- Zonnepanelen: wat is samen met bedrijven nog mogelijk?
- Warmte-koudeopslag: wanneer komen de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek restwarmte SuikerUnie?

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Vindt de antwoorden van de wethouder erg informatief.

- Wind: een Gronings bod is een goed punt. Het voorstel van de wethouder: er is meer spoed geboden. Meer spoed is nodig, een signaal richting provincie kan goed werken.
- Etaleren duurzaamheidsdoelstelling: prima. Spreker is benieuwd naar het onderzoek en hecht aan mogelijkheden in de publieke ruimte.
- Taxi's: is stimuleren van het verduurzamen van dit wagenpark mogelijk?

Mw. Kuik (CDA):

- Wind, een Gronings bod: eens met het voorstel van de wethouder eerst in de commissie te spreken. Daarna kan richting provincie worden gegaan.

Dhr. Spakman (PvdA):

- Wind, een brief aan de provincie: eens met GroenLinks om haast te maken, het is een politiek signaal.
- Centrale inkoop van duurzame energie is een groot succes. Sommige vormen van duurzame energie zijn minder duurzaam, zoals waterkrachtenergie uit Noorwegen.
- Eens met de opmerkingen over verlichting en het wagenpark.
- Green deal: hieruit blijkt het ambivalente beleid van het Rijk.

Wethouder Seton:

- Versimpelen regelgeving gebeurt constant, wethouder Van Keulen weet van het belang.
- Een alternatief voor green deal is de zonneweide. De regelgeving is van invloed.
- Het klopt dat de gemeente beoogt om van de totale productie van duurzame energie 16% uit windenergie te halen.
- Groene daken en de toezegging van het college: in stadsberichten en op de website wordt dit gepropageerd. De gemeente is voor de eigen gebouwen zoals scholen actief. Stadsakkers zijn niet op elk groen dak mogelijk.
- De wethouder zegt toe dat het college wil dat de gemeente bij aanbestedingen 'launching customer' is. Deze wens t.a.v. duurzaamheid zal bij de deskundigen op aanbestedingsgebied naar voren worden gebracht. De wethouder kan niet zeggen dat dit er altijd hard in komt.
- Good practices in rapportages: voor zover mogelijk zal dit aan de hand van voorbeelden worden gedaan.
- Het contant maken van de energierekeningen i.v.m. energiebesparing: dit is een prima idee. De gemeente kijkt naar een soort Esco voor corporaties waar deze gedachte in zit. De commissie wordt op de hoogte gehouden.
- Esco en het bedrijfsleven: het bedrijfsleven wordt ingeschakeld bv. bij het leveren van de houtkachel. De gemeente wil zelf het geld houden. Het kan niet helemaal een actie van bedrijven worden.
- Haalbaarheidsstudie restwarmte SuikerUnie: dit betreft een extern onderzoek. De wethouder gaat na wanneer dit gereed is.
- Opknippen aanbestedingen ten gunste van Grunneger Power: waar het kan zal dit worden bekeken.
- Elektrische taxi's: de wethouder herhaalt dat bij verduurzaming wordt gekeken naar het openbaar vervoer, naar het eigen wagenpark en naar de taxi's. De nieuwe taxiwet biedt ruimte voor overleg met de taxihouders.

De voorzitter:

- Concludeert dat de commissie de algemene brief over de voortgang van het uitvoeringsprogramma wil agenderen voor de raad als stuk met 1-minuutinterventie. De raad kan zich volgens **dhr. Spakman** dan eventueel uitspreken over het zgn. Groningse bod voor windenergie. **Dhr. Prummel** gaat mogelijk een motie over taxi's indienen.

Wethouder Seton:

- Merkt op dat in mei 2013 een notitie naar de raad gaat over verduurzaming van het wagenpark waarin ook wordt ingegaan op de taxi's en stelt voor dit eerst af te wachten.

De brief over de voortgang van het uitvoeringsprogramma wordt als stuk met 1-minuutinterventie geagendeerd voor de raad van 24 april 2013.

De voorzitter:

- Stelt de LTA aan de orde i.v.m. de duurzaamheidsitems die zijn afgehandeld.

De LTA-items waarover een brief is ontvangen:

- Info stand van zaken green deal: afgehandeld.
- Onderzoek n.a.v. de motie Centrale inkoop duurzame energie: afgehandeld.
- Notitie schone auto's en duurzame mobiliteit inclusief verduurzaming gemeentelijk wagenpark en elektrische oplaadpunten in parkeergarages: afgehandeld.
- De wethouder komt terug op de suggestie duurzame verlichting: afgehandeld.

De LTA-items waarover brief is ontvangen en die als raadsvoorstel op de LTA staan:

- Raadsvoorstel Esco: dit komt in juni 2013 naar de raad.
- Raadsvoorstel beleid warmte-koudeopslag: dit komt in september 2013 naar de raad.

De wethouder gaat in op de LTA-items waarover geen schriftelijke informatie is ontvangen.

Wethouder Seton:

- Nadere informatie over vergroening Euroborg: hier spelen de aansluiting van de veldverwarming op de Wko-Europark en het project zonnepanelen. Start op 12 mei 2013 bij de wedstrijd FC Groningen-Ajax.
- Motie Windmolens: deze wordt meegenomen in het beleidskader Wind dat voor de zomer 2013 naar de raad komt.
- Motie Groene stroom 24/7: de gemeente is er samen met Grunneger Power mee bezig, het conceptprojectvoorstel komt in juni 2013 naar de raad.
- Strategische visie groene grondstoffen: deze komt in mei 2013 naar de raad.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de commissie de beantwoording van de wethouder voldoende vindt.

De moties die wel en die niet zijn afgehandeld:

- De moties 2012-60 Centrale inkoop duurzame energie, 2012-68 Elektrische laadpalen, 2012-83 Doe mee met straatverlichting oké en 2013-7 Energielandschappen zijn afgehandeld.
- De moties 2009-02 Windmolens en 2012-38 Groene stroom 24/7 komen nog.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de LTA aldus wordt aangepast.

C1. Ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

C2. Vaststelling verslag 13 maart 2013

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.25 uur.